MART 2020

EKONOMİ BÜLTENİ

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ

Eğitim ve Ekonomik Araştırmalar Birimi

KÜRESEL EKONOMİK GELİŞMELER

Koronavirüs Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart tarihinde "pandemi" (küresel salgın) olarak ilan edildi. Mart ayı sonunda salgından etkilenen ülke sayısı 205'e, hastalığa yakalanan insan sayısı 800 bine, hayatını kaybedenlerin sayısı 40 bine ulaştı. Virüsün yayılımını durdurmak ve ekonomiye olan etkilerini azaltmak amacıyla hükümetler ve merkez bankaları adımlar atmaya devam ediyor. Son gelişmelerin ardından birçok ülkenin sınır kontrollerini artırdıkları ve ülke içinde çeşitli önlemler aldıkları izleniyor. Ayrıca, salgının ekonomi üzerindeki olumsuz etkisini sınırlandırmak için politika yapıcılar tarafından yeni teşvikler de açıklanıyor.

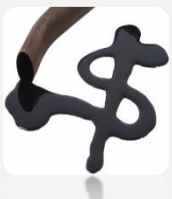

Dünya genelinde koronavirüsün etkilerine karşı tedbirler alınmaya devam ediyor. Birleşik Devlet 2 Trilyon Dolar, Almanya 1.1 Trilyon Euro, Birleşik Krallık, 461 Milyar Sterlin büyüklüğünde destek paketi açıkladı. Japonya'da salgın nedeniyle gelir kaybına uğrayan hanehalkına yönelik 56 trilyon yen büyüklüğünde bir teşvik paketi tasarlandığı açıklandı. Avrupa Birliği, koronavirüs salgını nedeniyle 37 milyar euroluk fon kurulması ve uçuş izin kurallarının askıya alınmasını içeren acil tedbirleri onayladı Ayrıca Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Lagarde, üye ülkelerin maliye bakanlarından bir defaya mahsus olmak üzere "koronabond" ihraç etmeleri yönündeki teklifini düşünmelerini istedi. Avustralya, istihdama yönelik 80 milyar dolarlık mali destek paketi açıklayarak çalışan ücretlerine destek taahhüdünde bulundu. Güney Kore, alt ve orta gelirli hanelere, "acil durum afet yardımı" adında mali yardım yapma kararı aldı.

OECD, Çin ekonomisine yönelik 2020 yılı büyüme tahminini 0,8 puan indirerek %4,9'a çekti. Kuruluş, 2020 yılına ilişkin küresel büyüme tahminini de Kasım 2019'da açıkladığı %2,9 düzeyinden %2,4'e düşürdü. OECD küresel ekonominin koronavirüs salgının etkisiyle 2008 finansal krizinden bu yana karşılaşılan en ciddi risklere maruz kaldığı değerlendirmesinde bulundu. Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) de ABD ve Çin için 2020 büyüme tahminlerini sırasıyla %2'den %1,3'e ve %5,9'dan %4'e indirdi. IIF, küresel büyümenin 2020 yılında %1 düzeyine kadar gerileyebileceği uyarısında bulundu.

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), 5-6 Mart tarihlerinde Viyana'da yaptığı toplantıda koronavirüs nedeniyle petrol fiyatlarında meydana gelen düşüşü dengelemek için yılın ikinci çeyreğinde mevcut kesintinin devam etmesinin yanında üretimde günde 1,5 milyon varil ilave kesintiye gitme önerisini gündeme aldı. Kararı uygulamaya koymak için OPEC ülkelerinin

Rusya ile görüşmelerinin ardındanRusya'nın kesintinin artırılmasını kabul etmediği açıklandı. Bu gelişmenin ardından, Suudi Arabistan'ın petrol üretimini gelecek aydan itibaren artırmayı planladığı yönündeki haberlerle petrol fiyatları sert düşüş kaydetti.

17-18 Mart'taki Açık Piyasa Komitesi toplantısını iptal eden FED, koronavirüs salgınının ekonomik etkisini hafifletmek için Mart ayı içinde ikinci kez faiz indirerek politika faizini küresel kriz dönemindeki seviye olan %0-0,25 aralığına çekti. FED Başkanı Powell, FED'in faizleri yeniden yükseltmeden önce sabırlı olacağını belirtti. FED ile birlikte bir çok ülkenin merkez bankaları da faiz oranlarında ciddi manada düşüşe gitti.

Uluslararası Para Fonu (IMF) yaklaşık 80 ülkenin IMF'ye acil yardım için başvuruda bulunduğunu belirterek 2020 yılında 2008-2009 finans krizi kadar derin bir küresel resesyon olabileceğini ifade etti.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Şubat ayı Dış Ticaret Verileri TÜİK tarafından açıklandı. Buna göre, ihracat 2020 yılı Şubat ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,3 artarak 14 milyar 653 milyon dolar, ithalat yüzde 9,8 artarak 17 milyar 634 milyon dolar olarak gerçekleşti. Şubat ayında dış ticaret açığı yüzde 72,0 artarak 1 milyar 733 milyon dolardan 2 milyar 981 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2019 Şubat ayında yüzde 89,2 iken, 2020 Şubat ayında yüzde 83,1'e geriledi.

TÜİK verilerine göre Türkiye ekonomisi (zincirlenmiş hacim endeksine göre) 2019 yılı 4. çeyreğinde yıllık bazda %6 ile beklentilerden hızlı büyüdü. Yılın son çeyreğinde tüketim harcamalarının büyümeye katkısı artarken, net ihracat büyümeyi 4,7 puan sınırladı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre de GSYH bir önceki çeyreğe kıyasla %1,9 oranında genişledi. 2019 yılı genelinde ise Türkiye ekonomisi %0,9 ile 2009 yılında kaydedilen %4,7'lik daralmanın ardından en düşük yıllık büyüme performansını kaydetti.

Uluslararası Finans Enstitüsü'nün (IIF) yayımladığı raporunda Türkiye'de büyümenin 2020 başında önemli ölçüde ivme kazandığını ifade ederek, bu durumun ikinci çeyrekte beklenen sert daralmaya karşın yıl genelinde pozitif bir büyümeye işaret edebileceğini belirtti. Moody's ise Türkiye ekonomisinin ise 2020 yılında %1,4 daralacağı ve 2021 yılında %0,8 büyüyeceği öngörüsünde bulundu.

Yurt içinde kapasite kullanım oranı mevsimsellikten arındırılmış verilere göre Mart'ta bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak %76,2 seviyesine geriledi. Reel kesim güven endeksi de aynı dönemde 8,1 puan ile Kasım 2008'den bu yana en hızlı düşüşünü kaydederek 98,6 düzeyine indi. TÜİK tarafından sektörel güven endeksleri de yayımlandı. Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre inşaat sektörü güveni Mart'ta aylık bazda %3,7 seviyesinde artış

kaydederken, perakende ticaret ve hizmetler sektörü güven endeksleri sırasıyla %1,2 ve %6 geriledi. Endeksin alt kırılımlarına bakıldığında, gelecek 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep ve perakende ticarette iş hacmi-satış beklentisinin önceki aya göre düşüş kaydettiği gözlendi.

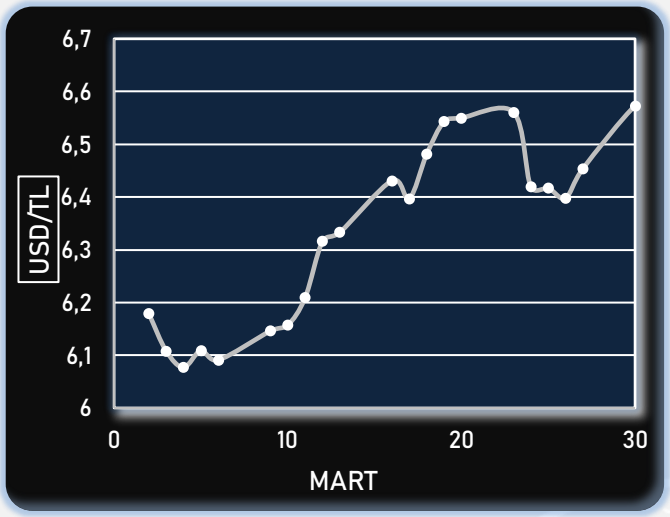
19 Mart tarihli toplantısını öne çeken TCMB Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizini 100 baz puan düşürerek %9,75'e indirdi. TCMB böylece son yedi toplantısında faiz indirimine gitmiş oldu. Koronavirüs salgınının küresel ölçekte yarattığı belirsizliğin Türkiye ekonomisi üzerindeki olumsuz etkilerinin sınırlandırılması amacıyla TCMB tarafından açıklanan tedbirler arasında, bankalara likidite desteği sağlanması, zorunlu karşılık uygulaması ve reeskont kredileriyle ilgili düzenlemeler yer aldı. TCMB, TL'de gözlenen değer kaybına karşın, başta ham petrol ve metal fiyatları olmak üzere küresel emtia fiyatlarındaki sert düşüşün enflasyon görünümünü olumlu etkilediğini belirtirken, küresel ticaret hacmindeki zayıflama ve seyahat kısıtlamaları gibi önlemlere bağlı olarak toplam talep koşullarının da enflasyonu sınırlayıcı etkisinin bir miktar arttığını ifade etti. Bu gelişmelerle birlikte yılsonu enflasyon tahmini üzerindeki aşağı yönlü risklerin arttığı vurgulandı.

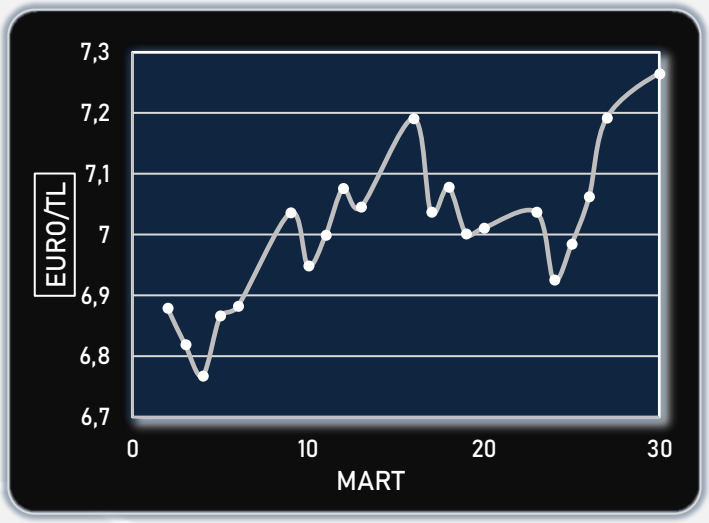
Merkezi yönetim bütçe açığı Şubat'ta yıllık bazda %56,1 oranında düşüş göstererek 7,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde faiz dışı fazla 6,8 milyar TL olurken, faiz giderleri bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,7 oranında azaldı. Ocak-Şubat döneminde bütçe 14,1 milyar TL fazla verdi.

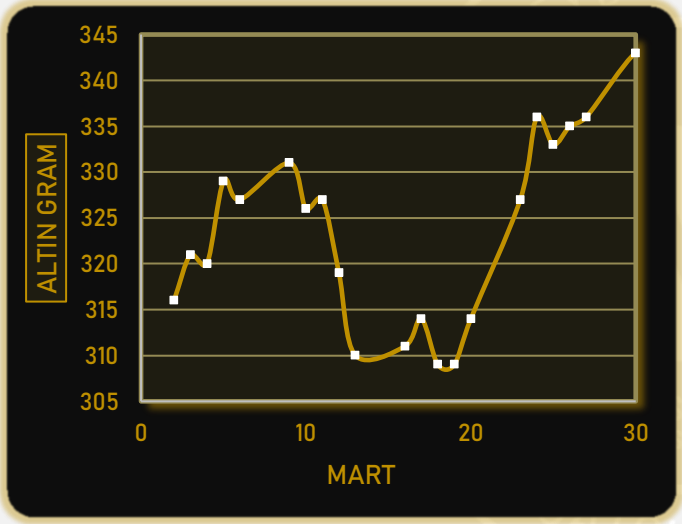
TÜİK tarafından yayımlanan yıllık işgücü istatistiklerine göre Türkiye'de işsizlik oranı 2019 yılında bir önceki yıla göre 2,7 puan artışla %13,7 düzeyinde gerçekleşirken, işsiz sayısı 932 bin kişi artarak 4,47 milyon kişi oldu. 2019 yılında işgücüne katılma oranı ise 0,2 puan azalarak %53 olarak kaydedildi. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı yıllık bazda 5,1 puan artışla %25,4, istihdam oranı ise 1,9 puan gerileyerek %33,1 oldu. 2019 yılında istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 200 bin, sanayi sektöründe 113 bin, inşaat sektöründe 442 bin kişi azalırken, hizmet sektöründe 98 bin kişi arttı.

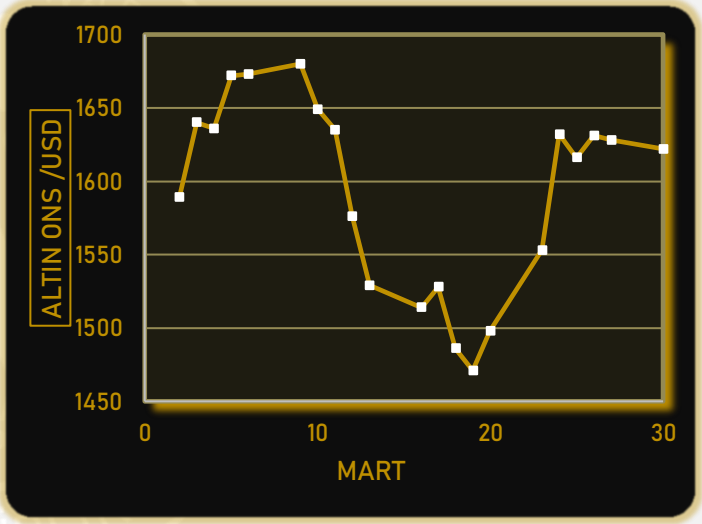
COVİD-19 salgını ile mücadele kapsamında kamu bankaları ve bazı özel bankalar firmalar ve müşterilerine özel destek paketlerini açıkladılar. Ziraat Bankası, Vakıfbank, Halkbank, Akbank, İş Bankası, Yapı Kredi, Denizbank, QNB Finansbank, Akbank ve bazı katılım bankaları ek kredi paketleri, borçların ertelenmesive benzeri uygulamalarla sürecin atlatılmasına katkıda bulunacaklarını duyurdular.

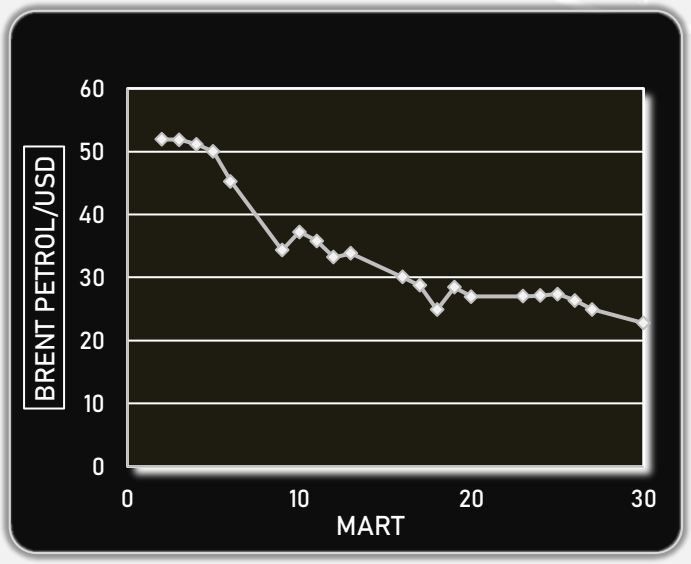
Döviz-Emtia ve BİST Göstergeleri

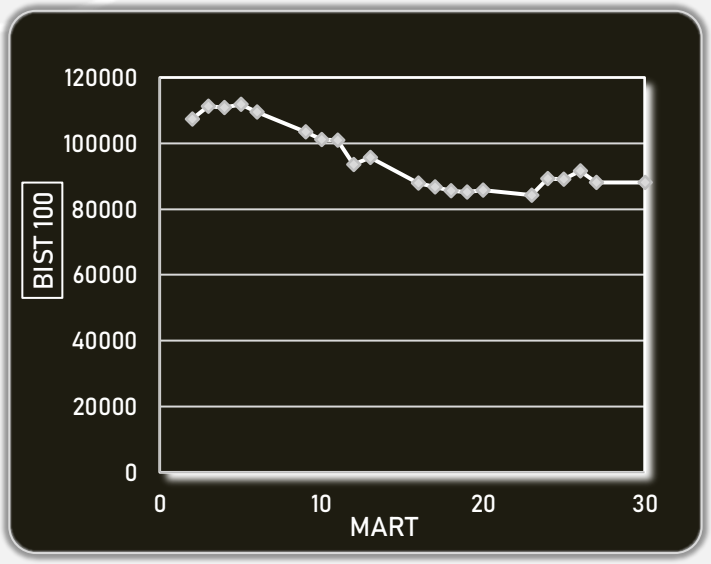

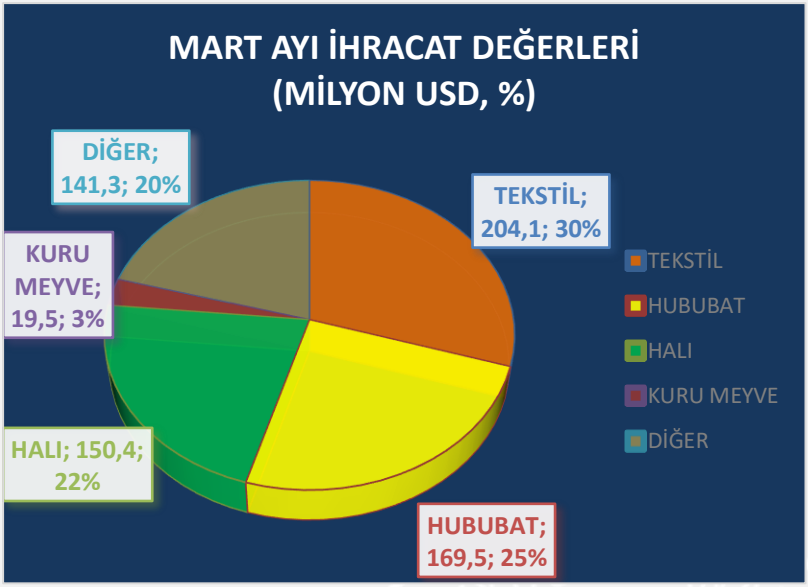

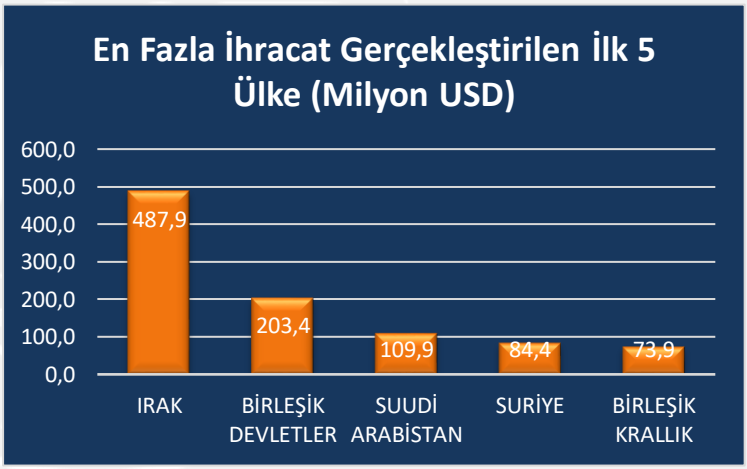

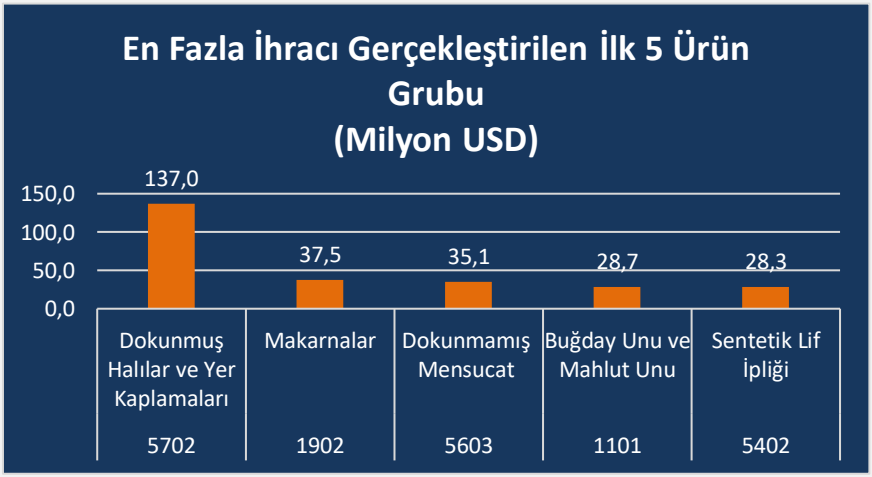
GAİB'den Gelişmeler

Birliklerimizce 2020 yılı Ocak-Mart döneminde, 2019 yılının aynı dönemine oranla %2,1'lik düşüşle toplam 2 milyar 114 milyon 628 bin $'lık ihracat kayda alınmıştır. Aynı dönemde, diğer İhracatçı Birlikleri adına ise toplam 53 milyon 130 bin $'lık ihracat kayda alınmıştır. Böylece Birliğimiz ihracat kayıt işlem hacmi, %2,5'lik düşüşle 2 milyar 167 milyon 758 bin $ olmuştur. Birliklerimizin son 12 aylık ihracatı (Nisan 2019-Mart 2020), bir önceki 12 aylık döneme göre %3,6 oranında artarak 8 milyar 871 milyon 358 bin $ olmuştur.

Bölgemiz ihracatında Orta Doğu Ülkeleri **%41,2** pay ile ilk sırada yer almakta, AB Ülkeleri **%18,8** pay ile ikinci ve Afrika Ülkeleri **%16,4** pay ile üçüncü sırada bulunmaktadır. Toplam **181** ülkeye ihracat gerçekleştirilmiş olup bu ülkelerden Irak, ABD, Suudi Arabistan, Suriye, İngiltere, Almanya, İtalya, Libya, İsrail ve Mısır Bölgemiz ihracatında ilk sıralarda yer alan ülkelerdir.

Dörtlü GTİP bazında ihracatı yapılan en fazla olan ilk 5 ürün grubu ve ihracat değerleri sol tarafta bulunan tabloda yer almaktadır. Tabloya göre Dokunmuş Halılar ve Yer Kaplamaları, Makarnalar ve Dokunmamış Mensucat ilk üç sırayı almaktadır.

Bölgemizin lokomotif ili Gaziantep Ocak – Mart döneminde 1,8 Milyar Dolar ihracat ile en fazla ihracat yapılan 5. şehir olmuştur. Mart ayında 609 Milyon Dolar ihracat gerçekleştiren Gaziantep'i, 72 Milyon Dolar ile Kahramanmaraş ve 63 Milyon Dolar ile Mardin takip etmiştir.

	Mart 2020			
	İhracat (Milyon USD)	**Beyanname Sayısı**	**İhracat Yapılan Ülke Sayısı**	**İhracat Yapan Firma Sayısı**
Gaziantep	609,7	13.149	167	1.427
Kahramanmaraş	72,4	1.554	95	172
Mardin	63,8	1.066	38	123
Malatya	25,8	582	72	110
Şanlıurfa	9,2	362	46	98
Adıyaman	7,6	109	19	12
Diyarbakır	6,6	232	29	72
Kilis	4,2	179	16	51

Mart ayında gerçekleştirilen ihracatın %60'ı Mal Mukabili, %19'u Vesaik Mukabili ve %16'su ise Peşin Ödeme şeklinde gerçekleştirilmiştir. Ulaşım şekline göre ise ihracatın %55'i Deniz yolu ile, %41'i ise Karayolu ile gerçekleşmiştir.

Ödeme Şekli	Mart Ayı İhracatı (USD)	Ulaşım Şekli	Mart Ayı İhracatı (USD)
Mal Mukabili Ödeme	417.317.120	**Deniz Yolu ile Ulaşım**	381.680.769
Vesaik Mukabili Ödeme	134.534.730	**Karayolu Ulaşım**	281.014.152
Peşin Ödeme	112.678.407	**Deniz Aracında Römork**	11.744.267
Akreditif	11.793.369	**Havayolu Ulaşımı**	4.704.715
Vadeli Akreditif	7.570.585	**Deniz Aracında Motorlu Karayolu Taşıtı**	4.260.820
Kabul Kredili Vesaik	867.272	**Demiryolu Ulaşımı**	969.278
Kabul Kredili Mal Mukabili	231.394	**Sabit Ulaşım Tesisatı**	504.306
Bedelsiz	1.431		

DEİK ile Ticari Diplomasi Yolculuğu konulu panel GAİB ev sahipliğinde gerçekleştirildi. DEİK Başk. Sn. Nail OLPAK'ın moderatörlüğü, ekonomi basınından Sn. Vahap MUNYAR ve Sn. Abdurrahman YILDIRIM ile DEİK YK Üyesi ve Hububat Birlik Başkanımız Sn. Mahsum ALTUNKAYA'nın panelist olduğu programımızda;Habur Gümrük Kapısı'nda koronavirüs salgınından dolayı ihracatta yaşanan aksaklıklar da konuşuldu.

Koordinatör Başkanımız Sayın A. Fikret KİLECİ; Ortadoğu Fuar Merkezinde gerçekleştirilen 11. GAP Tarım, Tarım Teknolojileri ve Hayvancılık Fuarı ile 16. Gıda Ürünleri Fuarı'nın (GAPFOOD) açılış törenine katıldı.

Birliklerimizce Mart ayında düzenlenen "Çarşamba Eğitimleri"nde "Uluslararası Ticaretin Finansmanı ve Risk Yönetimi" ve "Duygusal Zeka" eğitimleri düzenledi. Söz konusu eğitimlere 298 kişi katılım sağladı. Salgın nedeni ile eğitimler ikinci bir duyuruya kadar ertelenmiştir.

Birliklerimiz organizasyonu, Gaziantep Valiliği ve Büyükşehir Belediyesi önderliğinde gerçekleştirilen sektör toplantıları dizisinin ikincisinde; gıda sektörü temsilcileri, Valimiz Sn. Davut Gül ve Büyükşehir Beld. Başkanımız Sn. Fatma Şahin'e sektörde yaşanan sorunları arz etti.

Koordinatör Başkanımız Sn. Fikret Kileci ve Hububat Birliği Başkanımız Sn. Mahsum Altunkaya ve ilgili bakanlık yetkilileri; korona virüsten dolayı araç geçişlerinin kısıtlanmasının ardından, ihracatın yavaşladığı Şırnak/Silopi'deki Habur Gümrük Kapısı'na giderek nakliyeciler ve tır şoförleriyle görüştü.Corona Virüs sonrası uygulanan "Kontrollü geçiş" dönemi ile kapıda oluşan yığılmaların ve yaşanan diğer aksaklıkların giderilmesi amacıyla GAİB olarak; gerekli tüm ekipman, personel, teçhizat ve makina desteği sağlanmıştır. Böylelikle TIR'lar ve şoförler gerekli tedbirler alındıktan ve dezenfekte işlemleri büyük bir itinayla tamamlandıktan sonra kontrollü bir şekilde geçişleri sağlanmıştır.

Halı İhracatçıları Birliği Başkanımız Sayın Ahmet KAPLAN ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Birliklerimiz kadın çalışanlarının 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladı. GAİB kadın çalışanlarımızın ve tüm kadınların kadınlar günü kutlu olsun.

2020 yılının ilk Hububat Sektör Kurulu Toplantısı, Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanımız Sayın Mahsum ALTUNKAYA'nın Başkanlığında, Birliklerimiz hizmet binasında gerçekleştirildi.

Birliklerimizin 2019 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantıları; son dönemde ortaya çıkan Koronavirüs (Covid-19) salgını ile mücadele kapsamında, ikinci bir emre kadar ertelendi.

Ülkemizde COVİD-19 salgını sebebiyle alınan tedbirlere istinaden birliklerimiz evden çalışma düzenine geçmiştir, ihracat işlemlerinin aksamaması adına gerekli sayıda nöbetçi personelimiz ile tüm işlemlerimiz sürdürülmektedir. Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri olarak devletimizin çağrısına uyuyor ve sizlerede #EvdeKal diyoruz.

-MART AYI ÖZEL GÜNDEMİ-

KORONAVİRÜS KAPSAMINDA ALINAN FİNANSAL TEDBİRLER

Covid-19 salgının ekonomimize olumsuz etkilerinin azaltılması için kamu idareleri ve finans kuruluşları tarafından alınan önlemler kronolojik olarak şöyledir:

TCMB – 17.03.2020

Zorunlu karşılıklar uygulamasında reel kredi büyüme koşullarını sağlayan bankalar için yabancı para zorunlu karşılık oranları tüm yükümlülük türlerinde ve tüm vade dilimlerinde 500 baz puan indirilecektir. Alınan bu kararla, reel kredi büyüme koşullarını sağlayan bankalara yaklaşık 5,1 milyar ABD doları karşılığı döviz ve altın cinsi likidite verilmesi beklenmektedir. Söz konusu değişiklik, tesisi 20 Mart 2020 tarihinde başlamış olup 6 Mart 2020 tarihli yükümlülük döneminden itibaren geçerli olacaktır.

Küresel ekonomik belirsizlikler ile uluslararası ticarette yaşanan güçlüklerin reel sektör firmaları üzerindeki olası etkilerinin hafifletilmesi amacıyla ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerine yönelik aşağıdaki önlemler alınmıştır:

- 18 Mart 2020 tarihinden 30 Haziran 2020 tarihine kadar vadesi gelecek reeskont kredisi geri ödemelerine 90 güne kadar vade uzatım imkânı tanınmıştır. Firmalar kredi kullanımına aracılık eden bankalara başvurarak, herhangi bir geri ödemede bulunmaksızın mevcut senetlerini 90 güne kadar daha uzun vadede bir senet ile değiştirerek bu imkândan yararlanabileceklerdir. Bu suretle toplam 7,6 milyar ABD doları karşılığı kadar reeskont kredisi geri ödemesi ertelenebilecektir.

- Hâlihazırda kredi taahhüdü açık olan reeskont kredileri ile 18 Mart 2020 tarihinden 30 Haziran 2020 tarihine kadar kullanılacak reeskont kredilerine 12 ay ek taahhüt kapama süresi verilmiş, böylece bu kredilerin taahhüt kapatma süresi 24 aydan 36 aya çıkartılmıştır.
- Mevcut reeskont kredisi azami vadeleri, 20 Mart 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, kısa vadeli kullanımlar için 120 günden 240 güne, daha uzun vadeli kullanımlar için ise 720 güne çıkartılmıştır.

BDDK – 17.03.2020

Kedilerin donuk alacak sınıflandırılması için öngörülen 90 gün gecikme süresinin, bu Kurul Kararı tarihi itibariyle Birinci ve İkinci Grupta izlenen krediler için 31.12.2020 tarihine kadar 180 gün olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI – 17.03.2020

31 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2019 takvim yılına ait Yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatılmıştır.

CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN – 18.03.2020

1- Perakende, AVM, demir-çelik, otomotiv, lojistik-ulaşım, sinema-tiyatro, konaklama, yiyecek-içecek, tekstil-konfeksiyon ve etkinlik-organizasyon sektörleri için muhtasar ve KDV tevkifatı ile SGK primleri nisan, mayıs ve haziran ödemelerini 6'şar ay ertelenmiştir.

2- Kovid-19 salgınıyla ilgili tedbirlerden etkilendiği için nakit akışı bozulan firmaların bankalara olan kredi anapara ve faiz ödemeleri asgari 3 ay ötelenecek ve gerektiğinde bunlara ilave finansman desteği sağlanacaktır.

3- İhracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanım oranlarının korunması amacıyla ihracatçıya stok finansmanı desteği verilecektir.

4- Bu dönemde işlerinin olumsuz etkilendiğini beyan ederek talepte bulunan esnaf ve sanatkarların Halkbank'a olan kredi borçlarının, nisan, mayıs ve haziran anapara ve faiz ödemeleri 3 ay süreyle ve faizsiz olarak ertelenecektir.

5- Kredi Garanti Fonu limitini 25 milyar liradan 50 milyar liraya çıkartılacak, kredilerde önceliği gelişmelerden olumsuz etkilendiği için likidite ihtiyacı oluşan ve teminat açığı bulunan firmalar ile KOBİ'lere verilecektir.

6- Koronavirüs etkisiyle nisan, mayıs ve haziran aylarında temerrüte düşen firmaların kredi siciline 'mücbir sebep' notu düşülecektir.

7- Asgari ücret desteğini devam ettirilecektir.

8- Kısa Çalışma Ödeneği devreye alınacak, bundan faydalanmak için gereken süreçleri kolaylaştırılacaktır.

9- İstihdamdaki sürekliliği temin etmek amacıyla 2 aylık telafi çalışma süresini 4 aya çıkartılacaktır.

CUMHURBAŞKANI KARARI – 22.03.2020

Cumhurbaşkanlığı kararıyla nafaka alacakları dışındaki tüm icra ve iflas takipleri durdurulacak, ihtiyati haciz kararları uygulanmayacaktır. Tüm işlemler 22 Mart 2020 tarihinden itibaren 30 Nisan 2020 tarihine kadar durduruldu.

KAMU BANKALARI - 23.03.2020

31 Mart'ta ödenmesi gereken tüzel ve gerçek kişilerin kredi ödemeleri (ana para ve faiz ödemeleri) 3 ay ertelendi.

Kredi yapılandırmaları mümkün hale getirildi.

Firmalara 3 aylık personel gideri kadar limit tanındı.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI – 24.03.2020

Gelir vergisi mükellefi toplam 1.9 milyon vatandaş mücbir sebep kapsamına alındı. İlgili sektörler; Perakende Ticaret ve Alışveriş Merkezleri, Demir Çelik ve Metal Sanayii, Otomotiv, Sinema ve Tiyatro Faaliyetleri, Lojistik ve Ulaşım, Konaklama, Yiyecek ve İçecek Hizmetleri, Tekstil ve Konfeksiyon Faaliyetleri, Etkinlik ve Organizasyon, Sağlık Hizmetleri, Mobilya İmalatı, Madencilik ve Taş Ocaklığı, İnşaat, Endüstriyel Mutfak Ekipmanları, Araç Kiralama, Basılı Yayın ve Matbaacılık.

Nisan, Mayıs, Haziran muhtasarları 27.07.2020 tarihine uzatıldı.

Beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme süresi 6 ay uzatıldı.

EXİMBANK – 24.03.2020

Kredi Geri Ödeme Vadeleri: Türk Eximbank'ın TCMB kaynaklarından ve kendi kaynaklarından kullandırdığı kredilerin vadesi Haziran sonuna kadar firmaların talepleri doğrultusunda 3 ile 6 aya kadar uzatılacaktır.

Taahhüt Süre Uzatımı: İhracatçılarımızın, ihracat karşılığı kullandığı krediler için taahhüt süresi bir sene uzatılmıştır.

Reesekont Kredileri Vade Süresi: Reeskont kredilerinde vade süresi azami 1 yıldan azami 2 yıla çıkarılmıştır.

Sigorta Limitlerinde Alıcıya Tanınan Vadeler: Söz konusu vadeler ücretsiz uzatıldı. Haziran ayı sonuna kadar alıcı firmaların sigortalı firmalardan talep edeceği 3 aya kadarki vade uzatımlarında sigortalı firmalardan herhangi bir ek sigorta primi alınmayacaktır. Ayrıca sigortalı firmalar tarafından ödenmekte olan sigorta primleri ve alıcı analiz ücretlerinin vadeleri de 30 gün uzatılmıştır.

HALKBANK – 24.03.2020

Halkbank Esnaf Destek Paketini açıkladı. 6 ay ödemesiz, 36 ay vadeli, 25 bin TL limitli İşletme Finansman Desteği ve 3 ay ödemesiz 12 ay vadeli, 25 bin TL limitli Paraf Esnaf Kart Desteği verilecek.

TBMM GENEL KURULU (TORBA YASA) 25.03.2020

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen geçici maddeyle, 2020 yılının tamamında, sektör ayrımı yapılmaksızın finansmanı İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacak şekilde, işverenlere, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 2,50 lira, aylık 75 lira asgari ücret desteği sağlanacak.

Prime esas günlük kazanç tutarı, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 256 lira esas olarak alınacak.

Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun'da değişikliğe gidildi. Buna göre, anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 24 Mart 2020'den önce olup da kullandığı nakdi ve gayrinakdi kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31 Aralık 2020'ye kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacak.

İşsizlik Sigortası Kanunu'na ekleme yapılarak, 30 Haziran 2020'ye kadar geçerli olmak üzere, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için, işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması şeklinde uygulanacak. Bu koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edecek. Kısa çalışma

uygulamasından yararlanabilmek için iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde, işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekecek. Başvurular, başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılacak. Bu konudaki başvuru tarihini, Cumhurbaşkanı 31 Aralık 2020'ye kadar uzatmaya yetkili olacak.

CUMHURBAŞKANI KARARI – 25.03.2020

Esnaf ve sanatkarlardan, yaşanan salgın nedeniyle işleri ve/veya işletmesi zarar görenlerin, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (TESKOMB) bağlı bölge birliklerine ortak olan esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle veya doğrudan bankadan, 31 Mart 2020 ve öncesi tarihlerde kullandıkları düşük faizli kredilerden doğan borçlarından, 1 Nisan-30 Haziran 2020 tarihleri arasında vadesi dolacak kredi borçları vadesinde/taksit vadesinde/hesap devresinde ilgili mevzuatına göre faiz tahakkuk ettirilmek suretiyle vade tarihinden/taksit vadesinden/hesap devresinden itibaren 3 ay süreyle faizsiz olarak ertelenecek.

KOSGEB – 25.03.2020

KOSGEB aracılığıyla dezenfektan, koruyucu elbise, koruyucu gözlük, maske, eldiven gibi ürünlerin yerli üretimine işletme başına 6 milyon TL'ye kadar destek verilecek.

KOSGEB alacaklarını 3 ay ertelenecek. KOSGEB projelerine de 4 ay ek süre verilecek.

Dezenfektan, koruyucu elbise, koruyucu gözlük, maske ve eldiven gibi ürünleri yerli imkânlarla üreten işletmelerimiz, KOSGEB'in TEKNOYATIRIM Destek Programından faydalanabilecek. Bu ürünlerle ilgili proje hazırlayanlara 6 milyon TL'ye kadar (4.2 milyon TL'si geri ödemeli) destek verilecek.

TBB – 27.03.2020

Çek Ödeme Destek Kredisi:

Hazine destekli, Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaleti ile başta KOBİ'lerimiz olmak üzere kurumsal ve ticari müşterilerin, bugüne kadar gerçek ticari işlemlerine dayalı olarak keşide ettikleri ve edecekleri çeklerinin ödenmesi amacıyla, her bir banka tarafından ayrı ayrı belirlenmek üzere tahsis edilen limitler dâhilinde kredi kullandırılmaya devam edilecektir.

"Çek Ödeme Destek Kredisi" ile müşterilerin ticari itibarlarının korunmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Kredi desteği; 3 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 12 ay vadeli ve yıllık % 9,5 faizli olacaktır.

KOBİ ve KOBİ dışı işletmeler bazında azami kredi tutarları aşağıdaki gibidir:

Yıllık Ciro (TL)	Azami kredi tutarı (TL)
0-25 milyon	1 milyon
25-125 milyon	5 milyon
125 milyon üzeri	10 milyon

Ekonomik İstikrar Kalkanı Kredi Desteği:

KOBİ'lerimiz olmak üzere kurumsal ve ticari müşterilerin işletme sermayesi ihtiyaçları için "Ekonomik İstikrar Kalkanı Kredi Desteği" ne başlayacaktır. Kredi desteğini kullanacak firmaların, 2020 yılı Şubat ayı sonu itibarıyla kayıtlı çalışan sayılarında kredi vadesi boyunca azaltma yapmamaları ön koşulu bulunmaktadır.

Teminat eksiği bulunan müşterilerin, krediye erişim imkânı için Hazine destekli KGF kefaleti de sağlanabilecektir.

Kredi desteği; 3 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 12 ay vadeli ve yıllık % 9,5 faizli olacaktır.

KOBİ ve KOBİ dışı işletmeler bazında azami kredi tutarları aşağıdaki gibidir:

Yıllık Ciro (TL)	Azami kredi tutarı (TL)
0-25 milyon	5 milyon
25-125 milyon	25 milyon
125 milyon üzeri	50 milyon

CUMHURBAŞKANI KARARI – 30.03.2020

Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Karar:

Yararlanıcılara dair ibare değiştirildi. "KOBİ tanımını haiz yararlanıcılar ile KOBİ tanımı dışında kalan diğer işletmeleri" ibaresi "Hazine destekli kredi kefaleti kullanan gerçek ve tüzel kişileri" olarak değiştirildi.

Kredi garanti kurumları tarafından verilen kefaletlerin toplam bakiye tutarı 250 milyar TL'den 500 milyar TL'ye, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kredi garanti kurumlarına aktarılabilecek kaynak sınırı da 25 milyar TL'den 50 milyar TL'ye çıkarıldı.

Yatırım kredileri için anapara ödemesiz döneme ilişkin faizlerin tahakkuk ve tahsil edilmesi için öngörülen bir yıllık süreye, ihtiyaç duyulması halinde bir ay ilave yapılması hüküm altına alındı.

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'na, kredinin açılış tarihinden başlamak üzere bireysel ve işletme kredilerinde 96 ay, yatırım kredilerinde ise 156 ayı aşmamak üzere birden fazla yapılandırma yapabilme ve kredinin vadesini değiştirebilme imkânı tanındı.

Her bir yararlanıcı için Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek kefalet limiti; gerçek kişi yararlanıcılarda 100,000 TL olarak tespit edilirken, KOBİ tanımını haiz yararlanıcılarda azami 12 milyon TL'den 35 milyon TL'ye, KOBİ tanımı dışında kalan tüzel kişi yararlanıcılar için ise azami 200 milyon TL'den 250 milyon TL'ye çıkarıldı. Ancak karara eklenen bir geçici maddeyle, kefalet limitlerinin 31 Aralık'a kadar; KOBİ tanımını haiz yararlanıcılar için 50 milyon TL, KOBİ tanımı dışında kalan tüzel kişi yararlanıcılar için ise azami 350 milyon TL olarak uygulanması hüküm altına alındı.

Geçici diğer madde ile kullanıcının vergi dairesine ve SGK'ya vadesi geçmiş borcunun olmaması, varsa bu borcun kefaletle sağlanan krediden, borcun %20'sini aşmaması şartıyla öncelikle olarak ödenmesi şartı da 31 Aralık'a kadar aranmayacak.

KAMU BANKALARI – 30.03.2020

"Ekonomik İstikrar Kalkanı" tedbirleri doğrultusunda Ziraat Bankası, Halkbank ve Vakıfbank hane halkı geliri aylık 5.000,-TL ve altında olan bireysel segmentte yer alan müşterileri finansal açıdan desteklemek için yeni bir kredi uygulaması başlatılıyor.

Temel ihtiyaçlarını uygun şartlarda finanse edebilmeleri amacıyla Bireysel Segment Müşterileri; 10.000,-TL'ye kadar, 6 ayı ödemesiz dönemli, 36 Aya kadar vadeli, Aylık Eşit Taksitli, kredi kullanabilecektir.

BDDK – 30.03.2020

Yeni karar ile bireysel kredi kartları için asgari ödeme oranı yüzde 20'ye indirildi.

Ayrıca, kredi kartı borcu ötelenen vatandaşlara 31 Aralık 2020'ye kadar asgari tutar da dâhil ödemesiz dönem tanımlanabilmesine imkân sağlandı.

Eski uygulamada asgari tutarın son ödeme tarihini takip eden üç ay içinde ödenmemesi durumunda borçluya yapılan bildirimi takip eden bir aylık süre sonunda kredi kartları iptal edilerek borcun tamamı ödenene kadar yeni kredi kartı düzenlenemiyordu.

TCMB – 31.03.2020

Türk lirası cinsi reeskont kredileri aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde kullandırılacak olup, krediler için toplam 60 milyar Türk lirası limit belirlenmiştir. Bu limitin 20 milyar Türk lirası

Türk Eximbank, 30 milyar Türk lirası kamu bankaları, 10 milyar Türk lirası ise diğer bankalar aracılığıyla yapılacak kredi kullanımlarına tahsis edilmiştir.

Eximbank dışındaki bankalar aracılığı ile kullandırılacak kredilerin asgari yüzde 70'i KOBİ'lere tahsis edilecektir.

Firma bazında azami kredi tutarları, KOBİ'ler için 25 milyon Türk lirası, diğer firmalar için ise 50 milyon Türk lirası olarak belirlenmiştir.

Kredi imkânından yabancı para reeskont kredisi kullanabilen firmalar ile yurt dışına yönelik müteahhitlik hizmeti sunan firmalar ve uluslararası fuarlara katılım sağlayan firmalar yararlanabilecektir.

Kredilere TCMB politika faiz oranı olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının 150 baz puan altında faiz oranı uygulanacaktır.

Aracı bankaların komisyon oranı azami 150 baz puan olabilecektir.

Krediler, azami 360 gün vadeli olacak, ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdü ile 1 Mart 2020 tarihindeki istihdam düzeyinin kredi vadesi süresince muhafaza edilmesi koşulu karşılığında kullandırılacaktır.

YASAL UYARI: Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.